

ศปก.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม
การประกอบธุรกิจประกันภัย(ศปก.)

แนวทางปฏิบัติสำหรับรักษาความปลอดภัยและควบคุมความเสี่ยง
ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk
Management) และ ความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บริษัทประกันภัย มีการกำกับดูแล นโยบาย กระบวนการ และเครื่องมือในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) และความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Risk) ที่สามารถระบุความเสี่ยง (identify) ป้องกัน (protect) ตรวจพบ (detect) รับมือ (respond) ฟื้นฟูระบบคืนสู่สภาวะปกติ (recover) และสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยในการนำระบบ IT มาใช้ในการดำเนินธุรกิจมีความครอบคลุมและสามารถป้องกันความเสียหายได้อย่างทัน่วงที

๒. สร้างความน่าเชื่อถือให้กับธุรกิจ (trust building) จากการที่บริษัทมีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ ควบคุมความเสี่ยงด้านระบบ IT และสามารถรักษาความปลอดภัยของข้อมูลได้อย่างรัดกุม

สำนักงาน คปภ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk) รวมถึง ความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber risk) จึงได้กำหนดแนวทางการกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงด้าน IT (IT Risk Management) การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบสารสนเทศ (IT security) การควบคุม ความเสี่ยงของระบบ IT และเตรียมความพร้อมในการรับมือกับความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity) เพื่อให้บริษัทประกันภัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการควบคุมความเสี่ยงของตนเองและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบ IT เตรียมความพร้อมเพื่อการขยายธุรกิจเข้าสู่การเป็น digital economy ตลอดจนใช้ในการพัฒนาการกำกับดูแลบริษัทประกันภัยของสำนักงาน คปภ. เพื่อให้ทันกับวิวัฒนาการของความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทในการทำธุรกิจ รวมถึงกำหนดให้บริษัทมีการจัดการเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information technology security incident management) และในกรณีที่บริษัทถูกโจมตีทางไซเบอร์ (Cyber attack) ในระดับที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ บริษัทต้องรายงานต่อสำนักงาน คปภ. โดยไม่ชักช้าเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว และมีแผนรองรับการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (incident response plan) ที่เกิดขึ้น เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจและให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัทประกันภัยแต่ละแห่งยังคงมีความหลากหลายและแตกต่างกันค่อนข้างมาก ดังนั้น การมีมาตรฐานและแนวปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัยของระบบ IT และข้อมูลสารสนเทศจะช่วยให้บริษัทสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำกับดูแลและบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้อย่างเหมาะสมกับขนาดและความซับซ้อนของระบบ IT ของบริษัทเอง รวมถึงสามารถนำไปใช้ในการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวทางปฏิบัติสำหรับรักษาความปลอดภัยและควบคุมความเสี่ยงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

การกำกับดูแลที่ดีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Governance)

๑. นโยบายการรักษาความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy)
๒. นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management)

แนวทางควบคุมความเสี่ยงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัทประกันภัย

๑. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ
๒. การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ และข้อมูล (access control) เพื่อป้องกันการถูกบุกรุกและเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต
๓. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
๔. การติดตามตรวจสอบความผิดปกติและช่องโหว่ของระบบสารสนเทศ
๕. การรักษาความพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศ และการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ

การกำกับดูแลที่ดีและการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Governance & Risk Management)

๑. การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์

การกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แน่ใจว่า องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุน และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีนั้นต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากรและข้อมูลที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนนโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมายขององค์กรและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม รวมทั้งมีการรายงานและติดตามการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่า เทคโนโลยีที่บริษัทนำมาใช้สามารถช่วยสนับสนุนกลยุทธ์และบรรลุวัตถุประสงค์ในเชิงธุรกิจและสร้างศักยภาพในการแข่งขันรวมทั้งเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กร โดยบริษัทต้องพิจารณาดำเนินการอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๑. นโยบายการรักษาความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy)

๑.๑ คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่ดูแลให้มีการกำหนด **นโยบายการรักษาความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ** เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งทำหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัตินโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ บริษัทต้องทำการสื่อสารนโยบายดังกล่าวเพื่อสร้างความเข้าใจและให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและหน่วยงานธุรกิจภายในบริษัท เพื่อให้มีการประสานงานและสามารถดำเนินธุรกิจได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

นโยบายการรักษาความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) อย่างน้อยต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

- การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ
- การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ และข้อมูล
- การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
- การติดตามตรวจสอบความผิดปกติและช่องโหว่ของระบบสารสนเทศ
- การบริหารจัดการระบบ IT ให้มีความพร้อมในการรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ บริษัทต้องจัดให้มีการประเมินประสิทธิภาพของนโยบายการรักษาความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยของบริษัท ทั้งนี้ การประเมินประสิทธิภาพ บริษัทสามารถกระทำได้โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัท (IT Audit) หรือผู้ตรวจสอบภายนอก เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการรักษาความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัท

๑.๓ ในกรณีที่บริษัท มีการใช้บริการด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศจากผู้ให้บริการจากภายนอก (Outsource) บริษัทต้องจัดให้มีนโยบายเพื่อรองรับการใช้บริการดังกล่าว ซึ่งต้องครอบคลุมถึงวิธีการคัดเลือกและพิจารณาคุณสมบัติของผู้ให้บริการ และมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้บริการเพื่อลดความเสี่ยงจากการเข้าถึงทรัพย์สินสารสนเทศอย่างไม่เหมาะสม รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูล และไม่เปิดเผยข้อมูลที่มีความสำคัญ

นอกจากนี้ บริษัทต้องมีมาตรการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสามารถควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการจากภายนอกให้เป็นไปตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ โดยสามารถตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีแผนรองรับในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (incident response plan)

๒. นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management)

ต้องสอดคล้องกับนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงรวมของบริษัท (Enterprise Risk Management) และครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารและจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. การระบุความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT-related risk)
๓. การประเมินความเสี่ยง ที่ครอบคลุมถึงโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. การกำหนดวิธีการหรือเครื่องมือในการบริหารและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
๕. การกำหนดตัวชี้วัดระดับความเสี่ยง (IT risk indicator) รวมถึงจัดให้มีการติดตามและรายงานผลตัวชี้วัดดังกล่าวต่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้สามารถบริหารและจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

๑. การรักษาความถูกต้องปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ อย่างน้อยต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

๑.๑ บริษัทต้องกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยกำหนดเป็นสายลักษณะอักษรเพื่อให้พนักงานปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ (computer operator) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามนโยบายการรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ เช่น ขั้นตอนในการเปิด/ปิดระบบการประมวลผล การตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานของระบบ เป็นต้น

๑.๒ การรับ - ส่งข้อมูลสารสนเทศ (Information transfer) ทั้งภายในและภายนอกองค์กร บริษัทต้องรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่มีการรับส่งผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยมีการป้องกันการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือทำความเสียหายกับข้อมูล และโปรแกรมไม่ประสงค์ดี (malware) ที่ถูกส่งผ่านช่องทางการสื่อสาร มีการป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับหรือมีความสำคัญที่รับส่งในรูปแบบของไฟล์แนบ (attachment files) และการส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติออกสู่ภายนอกองค์กร โดยการเข้ารหัสข้อมูลมาใช้ในการรับส่งข้อมูลสารสนเทศ

๑.๓ บริษัทต้องมีมาตรการป้องกันและตรวจสอบภัยคุกคามจากโปรแกรมที่ไม่ประสงค์ดี (Malware) โดยติดตั้งโปรแกรมป้องกัน Malware ให้ครอบคลุมทั้งเครื่องประมวลผลและเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งปรับปรุงโปรแกรมป้องกันให้เป็นปัจจุบัน และสามารถแก้ไขระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถกลับมาใช้งานได้ตามปกติ นอกจากนี้ บริษัทต้องมีระบบหรือกระบวนการในการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงจากการทำ website เลียนแบบ (Phishing)

๑.๔ บริษัทต้องกำหนดให้มีการสำรองข้อมูลที่สำคัญทางธุรกิจ ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมประยุกต์ ระบบงานคอมพิวเตอร์อย่างครบถ้วน และกำหนดเป้าหมายในการกู้คืนข้อมูล (Recovery Point Objective: RPO) เช่น ประเภทของข้อมูล และชุดข้อมูลล่าสุดที่จะกู้คืนได้ โดยบริษัทต้องจัดเก็บสื่อบันทึกข้อมูลสำรองไว้นอกสถานที่เพื่อความปลอดภัยในกรณีที่เกิดสถานที่ปฏิบัติงานได้รับความเสียหาย และต้องทำการทดสอบข้อมูลสำรองและกระบวนการกู้คืนข้อมูลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ บริษัทต้องมีการป้องกันความเสียหายของข้อมูลที่ทำสำรองไว้ด้วย

การสำรองข้อมูล บริษัทต้องกำหนดวิธีปฏิบัติอย่างน้อยดังนี้

- ข้อมูลที่ต้องสำรอง และความถี่ในการสำรอง
- ประเภทสื่อที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล (media)
- จำนวนที่ต้องสำรอง (copy)
- ขั้นตอนและวิธีการสำรองข้อมูล
- สถานที่และวิธีการเก็บรักษาสื่อบันทึกข้อมูล
- กระบวนการกู้คืนข้อมูลในกรณีที่ข้อมูลสูญหาย

ทั้งนี้ สถานที่ในการจัดเก็บข้อมูลสำรอง บริษัทต้องคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยและต้องมีระยะห่างจากสำนักงานใหญ่เพียงพอที่จะไม่ได้รับผลกระทบเดียวกันและต้องไม่ใช่ระบบสาธารณูปโภค (น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ต) จากแหล่งเดียวกัน รวมถึงต้องมีการควบคุมสภาพแวดล้อมของห้องเก็บสื่อบันทึกข้อมูล และป้องกันความเสียหายของสื่อ

ในกรณีที่ต้องจัดเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลานาน ต้องคำนึงถึงวิธีการนำข้อมูลกลับมาใช้งานในอนาคตด้วย เช่น กรณีที่จัดเก็บข้อมูลในสื่อบันทึกประเภทใด ต้องมีการเก็บอุปกรณ์และโปรแกรม ที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้อ่านสื่อบันทึกประเภทนั้นไว้ด้วยเช่นกัน เป็นต้น

๑.๕ จัดเก็บและบันทึกหลักฐาน (logs) ต่างๆ ของการเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ครบถ้วนและเพียงพอสำหรับการตรวจสอบ โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมการเข้าถึงและใช้งานระบบสารสนเทศ (application log) การใช้งานแฟ้มข้อมูล และการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในของบริษัท (internet access log)

๑.๖ ควบคุมและจำกัดสิทธิการติดตั้งซอฟต์แวร์บนระบบงาน เพื่อให้ระบบปฏิบัติงานมีความถูกต้องครบถ้วน และน่าเชื่อถือ รวมถึงทำการทดสอบการเจาะระบบ (penetration test) กับระบบงานที่มีความสำคัญที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายภายนอกก่อนทำการติดตั้งบนระบบงานของบริษัท เพื่อตรวจหาช่องโหว่ที่อาจเกิดขึ้น (technical vulnerability management) ของซอฟต์แวร์ที่จะติดตั้งใหม่อย่างเหมาะสม ในกรณีที่มีการติดตั้ง feature เพิ่มเติมบนระบบงานเก่า บริษัทต้องพิจารณาทำการทดสอบหาก feature ใหม่มีผลกระทบต่อระบบงานที่ใช้อยู่แล้ว

๑.๗ การใช้บริการ Cloud Computing จากผู้ให้บริการภายนอก ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบงานสารสนเทศ เพื่อการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล หรือดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของบริษัท

บริษัทต้องกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือกผู้ให้บริการ และมาตรฐานการให้บริการของผู้ให้บริการ Cloud Computing อย่างชัดเจน โดยต้องให้ความสำคัญในเรื่องการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลและระบบสารสนเทศ และความพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศที่ใช้บริการ รวมถึงกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้บริการ เช่น ฐานะการเงิน ความเพียงพอของการให้บริการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ให้บริการสามารถให้บริการตามความต้องการของบริษัทได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ บริษัทควรมีการติดตาม ประเมิน และทบทวนการให้บริการและคุณสมบัติของผู้ให้บริการ Cloud Computing เป็นประจำอย่างน้อยทุกปี

ในการนี้ บริษัทได้มีการใช้บริการ Cloud Computing จากผู้ให้บริการภายนอกให้แจ้งต่อสำนักงาน คปภ. ก่อนการให้บริการด้วย ทั้งนี้ หากบริษัทใดที่ใช้บริการ Cloud Computing จากผู้ให้บริการภายนอกอยู่ก่อนแล้ว บริษัทต้องรายงานต่อสำนักงาน คปภ. โดยทันทีหลังจากแนวทางปฏิบัติฉบับนี้ได้เผยแพร่ให้ทุกบริษัทนำไปปฏิบัติอย่างเป็นทางการ

๒. การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ และข้อมูล (access control) เพื่อป้องกันการถูกบุกรุกและเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต อย่างน้อยต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

๒.๑ การควบคุมการเข้าถึงระบบและข้อมูลสารสนเทศ

บริษัทต้องกำหนดสิทธิในการเข้าถึงระบบและข้อมูลให้เหมาะสมตามความจำเป็นและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลและแก้ไขฐานข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยกำหนดให้ผู้ใช้งานต้องยืนยันตัวบุคคลโดยกำหนด Username และ Password เพื่อเข้าถึงข้อมูลได้ตามสิทธิที่กำหนด และบันทึกการเข้าถึงระบบโดยบัญชีผู้ใช้ทุกประเภท (access log)

ทั้งนี้ บริษัทต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้ใช้งานที่ได้รับสิทธิให้เข้าถึงระบบและข้อมูลในการดูแลการใช้สิทธิที่ได้รับ รวมถึงกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้สิทธิบุคคลอื่นในการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ และมีการอนุมัติจากผู้มีอำนาจทุกครั้ง โดยบันทึกเหตุผลและความจำเป็นรวมถึงกำหนดระยะเวลาในการใช้งาน

๒.๒ การกำหนดมาตรการเพื่อสร้างความปลอดภัยทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของทรัพย์สินสารสนเทศ (Physical and environment security)

บริษัทต้องจัดพื้นที่ในการจัดวางทรัพย์สินสารสนเทศที่มีความสำคัญ เช่น ห้องเซิร์ฟเวอร์ ศูนย์คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ให้มีความปลอดภัยและป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าถึงพื้นที่ดังกล่าว โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ และภัยคุกคามจากมนุษย์ และมีความมิดชิดรวมทั้งป้องกันมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายละเอียดของพื้นที่หวงห้ามต่อสาธารณะ บริษัทต้องกำหนดสิทธิการเข้าออกพื้นที่หวงห้ามให้เฉพาะบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมการเข้าออกอย่างรัดกุม และบริษัทต้องบันทึกข้อมูลการเข้า-ออกห้องเซิร์ฟเวอร์ หรือ ศูนย์คอมพิวเตอร์ รวมถึงต้องจัดให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย เช่น มีระบบกล้องวงจรปิด เครื่องสแกนลายนิ้วมือ อุปกรณ์เตือนไฟไหม้ ถังดับเพลิงหรือระบบดับเพลิงแบบอัตโนมัติ ระบบไฟฟ้าสำรอง (uninterrupted power supply) เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัทต้องมีมาตรการป้องกันทรัพย์สินสารสนเทศประเภทอุปกรณ์ มิให้เกิดการสูญหาย ถูกโจรกรรม ถูกเข้าถึง หรือถูกใช้งานโดยบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง

๓. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security)

บริษัทต้องมีกระบวนการในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ที่เพียงพอแก่การป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจเกี่ยวข้องเข้าถึง หรือสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล หรือนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ในทางที่ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลของผู้เอาประกันภัย โดยแนวทางการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลอย่างน้อยต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑ บริษัทต้องทำการระบุว่า **ข้อมูลอะไรบ้างที่เป็นข้อมูลที่สำคัญหรือเป็นข้อมูลความลับของบริษัท** และทำการจัดประเภทข้อมูลตามระดับชั้นความลับและความสำคัญ เพื่อให้ข้อมูลที่สำคัญได้รับการปกป้องในระดับที่เหมาะสมตามระดับชั้นความลับ

๓.๒ กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญหรือข้อมูลความลับ เพื่อป้องกันการเข้าถึงและแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยผู้ที่ไม่มียุติหรือไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ ต้องเพียงพอสำหรับใช้ในการทำงานปกติและสอดคล้องกับหน้าที่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การควบคุมที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถป้องกันและจำกัดการเข้าถึงตามที่สิทธิ์ที่กำหนดไว้ได้

๓.๓ การรับส่งข้อมูลสำคัญผ่านเครือข่ายสาธารณะ บริษัทต้องทำการเข้ารหัสข้อมูล (cryptographic control) เพื่อป้องกันการเข้าถึงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

๓.๔ การจัดเก็บข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลที่มีชั้นความลับ บริษัทต้องรักษาความปลอดภัยของข้อมูลโดยการเข้ารหัสข้อมูล (encryption) ที่สามารถป้องกันการนำข้อมูลสำคัญไปใช้ประโยชน์ในทางที่ผิดในกรณีข้อมูลรั่วไหล และสอดคล้องเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับข้อมูลที่มีความสำคัญ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการการเข้ารหัสข้อมูล

๔. การติดตามตรวจสอบความผิดปกติและช่องโหว่ของระบบสารสนเทศ

บริษัทต้องทำการประเมินช่องโหว่ (vulnerability assessment) กับระบบงานที่มีความสำคัญทุกระบบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบงานดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญ โดยอย่างน้อยต้องจัดให้มีกระบวนการประเมินหรือตรวจสอบหาช่องโหว่ของระบบ และมีมาตรการดำเนินการรองรับเพื่อปิดช่องโหว่ หรือกำหนดแผนรองรับกรณีที่ระบบถูกบุกรุกผ่านช่องโหว่ โดยบริษัทต้องกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการเกี่ยวกับช่องโหว่ของระบบและดำเนินการปิดช่องโหว่ที่พบโดยไม่ชักช้า (patching) ทั้งนี้ ต้องมีการบันทึกและจัดเก็บหลักฐานเพื่อการตรวจสอบในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการช่องโหว่ของระบบด้วย

๕. การรักษาความพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศ และการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ

๕.๑ บริษัทต้องมีการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (information security incident management) โดยอย่างน้อยครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

➢ กำหนดแผนรองรับในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Incident response plan) อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และประเมินเหตุการณ์หรือจุดอ่อนของการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ เพื่อพิจารณาระดับความรุนแรงของเหตุการณ์และผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ และต้องจัดให้มีการทดสอบกระบวนการในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ทั้งนี้ บริษัทต้องจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่รับแจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และทำหน้าที่ในการรายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารระดับสูงหรือผู้เกี่ยวข้องให้ทราบและดำเนินการต่อไป

➢ จัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงาน (point of contact) เพื่อทำหน้าที่รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อสำนักงาน คปภ. โดยให้รายงานดังต่อไปนี้

รายงานทันทีเมื่อเกิดเหตุ	ระหว่างดำเนินการแก้ไข	แก้ไขปัญหาได้ และเหตุยุติ
๑. วันเวลาที่เกิดเหตุการณ์ ๒. หน่วยงาน / ระบบที่เกิดเหตุ รายละเอียดและสาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๓. ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ๔. ชื่อผู้ติดต่อ / ประสานงานของบริษัทเพื่อให้อีเมล	๑. วันเวลาที่เกิดเหตุการณ์ ๒. หน่วยงาน / ระบบที่เกิดเหตุ รายละเอียดและสาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๓. ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยประเมินมูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เอาประกันภัยและบริษัท ๔. การดำเนินการแก้ไขปัญหา และระยะเวลาในการแก้ไข ๕. ความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา	๑. วันเวลาที่เกิดเหตุการณ์ ๒. หน่วยงาน / ระบบที่เกิดเหตุ รายละเอียดและสาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๓. ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยประเมินมูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เอาประกันภัยและบริษัท ๔. การดำเนินการแก้ไขปัญหา ๕. ผลการแก้ไขปัญหา และระยะเวลาในการแก้ไข ๖. แนวทางป้องกันในอนาคต และการเก็บรวบรวมหลักฐานเพื่อระบุสาเหตุและแนวทางแก้ไขต่อไป
รายงานโดยไม่ชักช้าเมื่อทราบเหตุการณ์และตรวจสอบยืนยันในเบื้องต้นแล้ว	รายงานภายใน ๒ วันทำการถัดไปหลังทราบเหตุการณ์และตรวจสอบยืนยันแล้ว	รายงานเมื่อเหตุการณ์ยุติหรือแก้ไขปัญหาแล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน

๕.๒ บริษัทต้องกำหนดให้มีการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจในด้านระบบสารสนเทศ (information security of business continuity management)

๕.๒.๑ บริษัทต้องกำหนดแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT continuity plan) เพื่อให้บริษัทสามารถกู้ระบบสารสนเทศหรือจัดหาระบบปฏิบัติการมาดำเนินการทดแทนได้โดยเร็วเพื่อให้เกิดความเสียหาย น้อยที่สุด และยังคงดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดอย่างน้อยดังนี้

- จัดลำดับความสำคัญในการกู้คืนระบบงานให้สอดคล้องกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงความสัมพันธ์ของแต่ละระบบงาน และการกำหนดระยะเวลาในการกลับคืนสภาพการดำเนินงานตามปกติของระบบงาน
- ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาหรือตอบสนองต่อเหตุการณ์ในแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- บุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและมีอำนาจตัดสินใจ รวมถึงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่สามารถปฏิบัติงานได้ในแต่ละสถานการณ์ รวมทั้งมีรายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ระบุทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับระบบงานที่สำคัญที่จำเป็นต้องใช้ เช่น ข้อมูลรายละเอียดของศูนย์คอมพิวเตอร์สำรอง สถานที่ตั้ง แผนที่ เครื่องรุ่นคอมพิวเตอร์ ระบบที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (Systems) ข้อมูลและบันทึกต่างๆ (Records & Data) โดยบริษัทต้องมีระบบสารสนเทศที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๕.๒.๒ บริษัทต้องมีการสื่อสารแผน IT continuity plan ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบและสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดเหตุการณ์

๕.๒.๓ ทำการทดสอบการปฏิบัติตามแผน IT continuity plan อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยต้องกำหนดให้มีการทดสอบในลักษณะสถานการณ์ที่สอดคล้องกับลักษณะ ขอบเขต และความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจของบริษัท และเป็นสถานการณ์ที่มีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันของบริษัท

การกำกับดูแลที่ดีที่สุดและการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Governance & Risk Management)

ในปัจจุบันบริษัทประกันภัยจำเป็นต้องตระหนักถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยของภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) เพียงอย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอในการรับมือกับภัยคุกคามที่ไม่อาจคาดคิด ไม่แน่นอน ไม่สามารถคาดการณ์ได้ และที่ไม่รู้ (unknown, unpredictable, uncertain, unexpected) ดังนั้น เพื่อให้บริษัทประกันภัยตระหนักและให้ความสำคัญต่อ cyber risk ที่จะเกิดขึ้น สำนักงาน คปภ. จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในเบื้องต้นที่บริษัทสามารถนำไปปรับใช้เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์มากขึ้น

โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Governance)

๑.๑ บริษัทต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงในการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้บริษัทมีมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยที่สามารถระบุ (identify) ป้องกัน (protect) ตรวจพบ (detect) รับมือ (response) และสามารถกู้คืน (recovery) เพื่อกลับสู่สภาวะปกติได้ และสนับสนุนให้บริษัทมีขีดความสามารถที่เพียงพอเหมาะสมกับปริมาณและความซับซ้อนของระบบ IT ของบริษัท โดยกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงครอบคลุมความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Risk) รวมถึงกำหนดให้มีการรายงานข้อมูลความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับมอบหมายรับทราบเป็นประจำ

๑.๒ กำหนดให้มีหน่วยงานหรือทีมงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการประเมิน ติดตามดูแล ป้องกัน และรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และรายงานข้อมูลความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับมอบหมายรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ บริษัทอาจพิจารณากำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ หรือทีมงานเฉพาะที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการรับมือและจัดการกับเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ได้ทันเวลาเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

๑.๓ บริษัทต้องจัดอบรมให้ความรู้เรื่องภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Awareness) ที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็นในการรักษาความปลอดภัยและเข้าใจถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาหากเกิดเหตุการณ์ขึ้น รวมทั้งสื่อสารแนวทางการป้องกันและการรับมือต่อเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์

๑.๔ กำหนดให้มีช่องทางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กรอย่างชัดเจน รวมถึงผู้ให้บริการจากภายนอก เพื่อกำหนดแนวทางในการรับมือและแก้ไขเหตุการณ์ทางด้านความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์

๒.๑ บริษัทต้องกำหนดนโยบายในการรักษาความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ครอบคลุมการระบุความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ การป้องกัน การตรวจพบ การรับมือและการกู้คืน รวมทั้งทบทวนและอัปเดตข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์ใหม่ๆ ตลอดเวลา เพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑.๑ การระบุ (Identify)

บริษัทต้องทำการระบุว่า กระบวนการดำเนินงานและทรัพย์สินสารสนเทศใดบ้างที่มีความเสี่ยงต่อการถูกโจมตีทางไซเบอร์ และต้องได้รับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีต่อระบบ ทรัพย์สิน ข้อมูล ของบริษัทได้อย่างเหมาะสม

๒.๑.๒ การป้องกัน (Protect)

บริษัทต้องมีมาตรการป้องกันที่เหมาะสมเพื่อจำกัดผลกระทบของเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องการควบคุมการเข้าถึง การฝึกอบรมและการสร้างความตระหนักให้แก่พนักงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ความปลอดภัยของข้อมูล และมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยต่าง ๆ ทั้งกระบวนการและวิธีปฏิบัติ ตลอดจนเทคโนโลยี นอกจากนี้บริษัทต้องทำการบำรุงรักษาอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถรองรับการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงแก้ไข Patch หรือ update software

๒.๑.๓ การตรวจจับ (Detect)

บริษัทต้องมีกระบวนการติดตามเฝ้าระวัง และตรวจจับเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง และแจ้งเตือนถึงสิ่งผิดปกติต่างๆ รวมถึงการติดตามเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นจากทั้งภายในและภายนอก วิเคราะห์จุดอ่อนหรือช่องโหว่ของภัยคุกคามที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาทบทวนแนวทางการป้องกัน ความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับบริษัทในอนาคต

๒.๑.๔ การตอบสนอง / การรับมือ (Respond)

บริษัทต้องกำหนดแผนการรับมือกับเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์และแนวทางแก้ไขปัญหา รวมถึงจัดทำแผนการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมกรณีที่ผลกระทบหรือความเสียหายจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก เพื่อให้สามารถรักษาระดับความปลอดภัยและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และบริษัทต้องทำการวิเคราะห์หาสาเหตุและตรวจหาหลักฐานของภัยคุกคามที่เกิดขึ้น รวมถึงมีกระบวนการสื่อสารกับลูกค้า ประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียที่ชัดเจน เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของบริษัท

๒.๑.๕ การกู้คืน (Recovery)

บริษัทต้องกำหนดแผนและกระบวนการในการกู้คืนระบบให้สามารถกลับมาดำเนินการได้ตามปกติภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงทำการทบทวนปรับปรุงแผนให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์และนำบทเรียนที่ได้รับจากเหตุการณ์ภัยคุกคามที่เกิดขึ้น (Lesson Learned) มาเป็นส่วนหนึ่งในการทบทวนแผนและกระบวนการกู้คืนระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นซ้ำในอนาคต